

סוף זמן קרי"ש

עשיק שמות

9:05

עשיק וארא 9:04

מאן דלא קרי קריש בענתיה
בגדיו הוא כל ההוא יומא
(המקס מלך ספר) 1

בי"ה

שנה י"א גליון י"ד (תני"א)

אין להתעמק במדת הדין

ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים. הנראה לבאר בענין ההסתרה הזאת, כי אמנם זה כלל גדול במעלת ומדת הצדיקים הדבקים בה' תמיד שהם בבחי' ההשתרות כל הימים לא יעונו ולא ישתנו בסיבות התפוכות הזמן מכל אשר יעבור עליהם בעוה"ז מטוב ועד רע חלילה לא יעצבו מרוב פחד, ולא יתהללו ברוב שמחה, כי הכל שוה אליהם. ואף כי לפעמים יראה צדיק איזה מהדינין מתוחה חלילה על העוה"ז ולא יזהרה ולא ישם על לבו להבין עומק הדין פן יקשה בעיניו אך ישים נפשו בכפו להתפלל אל ה' אולי ירחם. וה"ש במשה רבינו ע"ה כשראה ענין הסנה שמורה על הגלות ויסתר משה פניו שלא להסתכל בענין זה כי ירא מהביט אל האלהים ר"ל ירא מלהסתכל במדה"ד למה תצא ואת מלפניו פן ירע בעיניו.

תפארת שלמה

גודל כח התשובה

ותשלח את אמתה. וברש"י: ורבותינו דרשו את אמתה את ידה, שנשתרבה ידה אמות הרבה. היאך שלחה את ידה הלא עמדה מרחוק, אך אם אדם משתוקק לאיוו מטרה שהיא, אל ישים אל לבו המכשולים העומדים בדרכו, אלא ישלח את ידו ותשתרבה אפילו כמה אמות.

עמוד האמת - קאצק

קדושת הפה של משה רבינו

כי כבד פה וכבד לשון אנכי. יש להקדיק על לשון כבד פה ולא אמר קשה פה. ונראה שצריך כל אדם לשמר מאד את פיו ולשונו מלהצניא ח"ו שום דיבור לבטלה וזלת מה שנוגע לתורה ומצוות, ובפרט לדבר עם אדם רשע הוא פגם גדול ומטמא את נפשו בוה. וזה שאמר כי כבד פה וכבד לשון אנכי, כלומר אין אלך לדבר עם פרעה הרשע, שדרכי לכבד את פי ולשוננו למעט הדיבור ובפרט עם רשע גדול כזה.

שפתו צדיקים - לבלון

ילמוד תורה וישא אשה

למה זה עובתן את האיש קראן לו ויאכל לחם, פרש"י שמה ישא אחת מכם כד"א כי אם הלחם אשר הוא אוכל ויש להבין מני"ל לרש"י ז"ל להוציא את הכותב משפטו שקרא לו לאכול לחם ממש. ונראה הדנה בגמ' קידושין (דף כ"ט) א"י יהודא אמר שמואל הלכה נושא אשה ואח"כ ילמוד תורה ר' יוחנן אמר רחיים בצווארו ויעסוק בתורה ולא פליגי הא לן והא להו וכתבו התוס' דר"י לבני בבל אמר שהם עניים ואינו יכול להניח אשתו וילך וילמוד תורה ולכן ילמוד תורה ואח"כ ישא אשה ושמואל דאמר נושא אשה ואח"כ ילמוד תורה ולבני א"י שהם עשירים טוב לו שישא אשה וילמוד תורה בטהרה ע"ש והנה משה שכברו מפני פרעה ולא היו בידו מנומה אי"ב היו כמו שאר עניים והאין ה' יכול לישא אשה וילך וילמוד תורה וכמו שאמר ר"י רחיים בצוואו ויעסוק בתורה וע"כ אמר יתרו קראן לו ויאכל לחם ר"ל שהוא יתן לו אורחתו על שלחנו די מחסורו אשר יחסר לו ובכן ישא אשה קודם ואח"כ ילמוד תורה וזה שפרש"י קראן לו ויאכל לחם ממש ובוה שמה ישא אחת מכם ר"ל כיון שהיו לו לחם לפניו תמיד ואז טוב לו יותר לישא

מבני עינינו התאחדותנו

י"ל ע"י: התאחדות אברכים דקה"ל ימב לב דסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הנה"ק שליט"א

שמות

אשה ואח"כ ללמוד תורה ולכן ישא אחת מכם, חש"ה ויואל משה לשבת את האיש היינו כי ראה שיכול לישב עם יתרו והוא לשון עכבה כמאוזל בסוכות תשוב וגו' ופרש"י הדוא לשון עכבה וע"כ ויתן את צפורה בתו למשה ר"ל שנשא אשה מקודם.

עצי חיים

נקודת האמת לא התחלם

ואמרו לי מה שמו מה אמר אלהים וגו'. פעם אחת שבת הרה"ק ר' אברהם יהושע העשיל מאפסא [בעל אוהב ישראל] ז"ל בעיר אחת, והיו שם לומדים מופלגים גדולי ישראל רק שהיו מתנגדים, ובאו אליו ובקשו מאתו שיאמר להם תורה. אמר להם: משה רבינו ע"ה אמר להשם יתברך ואמרו לי מה שמו מה אמר אליהם, פירשו כשאני אבוא אל בני ישראל ואומר להם בשליחותך להוציאם ממצרים, ואמרו לי מה שמו, שהם יאמרו לי שהם יודעים שמו של הקודש ברוך הוא יותר ממני, מה אמר אליהם, השיבו השם יתברך אהיה אשר אהיה, אהיה פעמים אהיה בנימטריא 'אמת', "בוודאי אתם חכמים ולומדים גדולים, אבל בנקודת האמת עדיין לא התחלם להכנס כלל וכלל".

אור הגנה

דברי ה' אינם חוזרים

למה הרעותה לעם הזה למה זה שלחתי, הנה צריך להקדים מה שכתב בעל יפה תואר בפרשת וירא, דברי הנביא אשר נשתלח בשליחות המקום אינו חוזר לעולם, דלא יאמרו שהוא נביא שקר, לכן אינו חוזר לעולם, אבל מה שאמר הקדוש ברוך הוא שאינו בשליחות יכול לחזור. וידוע (נדרים ל"ב). דגלות מצרים היה באשמתו של אברהם, על שאמר במה אדע שקרא תגר, לכך נחרץ דינו להיות בגלות מצרים ת' שנים, אכן כבר המליצו המפרשים בערו שלא קרא תגר, אלא שאל פן יעשו כנענים תשובה ואז לא יבטו לארץ, אם כן לא חטא אברהם אם כן אין להעניש את ישראל בשביל אברהם, אלא על כרחך צריך לומר הקדוש ברוך הוא אינו חוזר, והשתא קשה למה זה שלחתי, בלא זה הייתי אמר לכך שלחתי, בשביל להיות בטחון לישראל שלא יחזיר מדבריו, דברי הנביא אינו חוזר כדאמרן, אבל השתא מוכח דאף דבריו יתברך אינם חוזרים, אם כן קשה למה זה שלחתי.

כסף נבחר, סופר וארא

בעונות נשאנה לאיש אחר

וע"ד הרמזו פירשו בספד"ק שובו בנים שובבים חוץ מאחר. ונ"ל הדנה, בכל עון שהאדם עושה נעשה פגם בנפשו ונשתנה בחינת נפשו לגריעותא, ורואין זאת בחוש שכל מה שהאדם משוקע ו"ל בעונותיו יותר משתנים השקפותיו ורצונותיו ודעותיו, ומתמעט חשקו ורצונו ולעניני קדושה ממה שהיו לו תחילה קודם החטא, ונשתנה לאיש אחר ממש בכל חפצו ורצונותיו, ח"פ שובו בנים שובבים חוץ מאחר, שיעשו תשובה קודם שיתחפך ע"י הרגל החטאים לאיש אחר ממש, אמנם ע"י שחורין בתשובה יהפך לאיש אחר לטיבותא וכמ"ש הרמב"ם ז"ל (פי"ב מה' תשובה הלכה ד') יעיי"ש.

דברי יואל עמוד ע'

שיעור השבוע

חברת יסודי התורה

פרשת שמות

מס' שבועות י"א: עד כאן:

פרשת וארא

מס' שבועות כב: עד כד.

תנ"א (אז מן לעיתים) רב"ז נהור"א
(ואז רא אבאן לטבועותין פן ארבעת חיות)
מזכיר רבינו שליש"א בסיום ספר קידושין

כ' טבת תשס"ט

אוצר הגנוז

אם כווד פיו ולשונו של משה רבינו סר ממנו

ויאמר משה אל ה', בי אדוני, לא איש דברים אנכי, גם מתמול גם משלושם גם מאז דברך אל עבדך, כי כבד פה וכבד לשון אנכי.

כתב רבינו בחיי ז"ל שמות (ד' י"ד): ויחר אף ה' במשה, כל מקום שכתוב בהקב"ה חרון אף עושה רושם, וכאן עשה בו רושם, שלא נתרפא לעולם, והיה אפשר שיעשה לו כבוד שירפאנו שם שעשה לו כבוד בקרון עור פניו, וזהו הרושם שלא רפאוהו, וכן דרשו הלא אהרן אחיק הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא, ואתה לעולם לא תתרפא.

ומבואר באר היטב בדברי רבינו בחיי ז"ל שענין זה שהיה משה רבינו כבד פה וכבד לשון, לא תסתלק ממנו לעולם, והיה זה בסיבת חרון אף השי"ת עליו, וכל מקום שכתוב בהקב"ה חרון אף עושה רושם, וגם כאן עשה בו רושם לעולם.

גם הראב"ע ז"ל בפירושו לשמות (ד' י"ד) כתב: "גם מאז דברך, מעת דברך כמו ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך. כי לא סר כווד לשונו רק נשאר כאשר היה. האומר ששכח לשון מצרים אינו נכון כי הוא אומר ב' דברים כבד פה וכבד לשון. ועוד נלמדו מתשובת השם מי שם פה לאדם או מי ישום אלם שאינו מדבר על לשון מצרים רק ככה נולד שהיה כבד פה שלא היה יכול להוציא אותיות השפה וכל אותיות הלשון רק קצתם היה מוציאם ככובד וזה הוא טעם ואנכי אהיה עם פ"ך והוריתך, אמר שירודי אשר ידבר מלות שאין שם מאותיות הכבדות על פיו". הרי שגם הוא ז"ל

סובר שנשאר כווד הפה דמשה, והשי"ת אמר לו שירודי אשר ידבר מלות שאין שם מאותיות הכבדות על פיו, ודוק.

וחד מן קמאי הוא רבי יעקב אנטולי ז"ל בספרו מלמד התלמידים (פרשת וארא דמ"ט ע"ב) כתב: "זאף על פי שהשי"ת עושה נפלאות רבות וגדולות על ידו, לא היה רצונו להסיר ממנו כבדות הפה והלשון על דרך פלא, כי היה רצון השי"ת לפי יתרון מעלת משה רבינו על שאר השלימים מבני האדם לחסרהו מעט מאלהים, כדי להכיר אנושותו ולהזכיר ענותו, וזה רצה השי"ת באמרו מי שם פה לאדם או מי ישום אלם כלומר מרצוני הוא זה שתהיה כבד פה".

וכבר מפורסמים דברות קדשו של רבינו נסים גידונו ז"ל בספרו דרשות הר"ן (הדרוש השלישי) שהאריך בענין זה מדוע משה רבינו בחיר היצירה האנושית והשלם שבשלימים היה כבד פה וכבד לשון.

וכה כתב שם: "אמנם יש לעיין כאן שאלה, איך היה שלא השלים השי"ת למשה רבינו שלימות גמורה עד שלא יצטרך לשליחותו שיתוף [אחר שילך עמו] ככל. כי אין ספק שענין מה ומדרגתו היה למעלה מן הטבע, ושהשלימו השי"ת בענין נסיי במה שאין בכח האדם ויכלתו להשיגו.

(המקס בעמוד ד)

מה כתיב למעלה, וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גושן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד, וסמך ליה, ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה.

ב בתרגום יונתן ביאר, וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גשן, ויתב ישראל בארעא דמצרים ובנו להון בתי מדרשין ופלטין בארעא דגושן ואחסינו בה אחסנת חקלין וכרמין ונפישו וסגיאור לחדא. ולכאורה יש להבין הא דנקט בחדא מחתא ובנו להון בתי מדרשין שהיא העבודה הרוחנית, והא דאחסינו אחסנת חקלין וכרמין שהיא ההשפעה הגשמית.

ג רש"י פי' למה פרשה זו סתומה, לפי שכיון שנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד. ודקדקו המפרשים הלא אמרו חז"ל שכל זמן שיוסף קיים וכל זמן שאחד מן השבטים קיים לא נשתעבדו בהם בישראל.

ונקדים דברי מרן ד"ז זללה"ה בדברי יואל בפרשתן (עמוד תצד) לפרש דברי רש"י ל"ל כיון שמת יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד, והנה בתורה בני ישראל בגלות מצרים ערות הארץ מקום מזוהם מאוד, היו הנסיינות גדולים מאוד בענין שמירת הברית, עד שלא היה אפשר בדרך הטבע להנצל. אמנם כל זמן שהיה יעקב אבינו קיים לגודל שלימותו במדה זו שלא פגם בה מעולם, דבן פי"ד שנים אמר כחי וראשית אוני, כל אותו הדור שזכו להיות עמו בצוותא חזא היו מושללים מבחינת תאוה ותמדה והרהור וריאה האסורה, אבל אחרי הסתלקות יעקב אבינו אף שניצולו ישראל מבחינת הרע במעשה כאמרם ז"ל (ויק' פ"ב ס"ה) אחת היתה ופרסמה הכתוב, אולם אם מידי עבירה יצאו מידי הרהור לא יצאו, ועל כן נסתמו עיניהם ולבם מצרת השעבוד הרוחנית, כי כשלוך העינים גורם ז"ל להרהור הלב, והעין רואה והלב חומר, ועל ידי זה נסתם הלב ונסמית העין מבחינת הקדושה. והנה נרמז בטעם הסתימה שאמרם ז"ל נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד של מצרים, ונרמז הסתומה אצל ויחי יעקב, כי דבר זה שהיו מרגישים בסתימת העינים והלב בטומאת מצרים ערות הארץ אינו בדרך הטבע, וזכו לזה רק מפני שהיו מסתופפים בצל הקודש של יעקב אבינו שהיה במצרים ז"ל שנה והחליש כח הטומאה, ועל כן נשאר בגופם ההיש קודש שהרגישו מידי סתימת עיניהם והלב, והגורם לזה היה ויחי יעקב וגו', ועל כן נרמז הסתומה אצל ויחי יעקב, עכ"ד.

ולדרכו בקודש יל"פ על פי דברי א"ז זללה"ה בייטב לב (פ' לך) וברכ טוב בפרשתן לפרש הכתוב ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל, על פי מה שאמרם (ראש השנה טז) חייב אדם להקביל פני רבו ברגל. ופירושו (חסד לאברהם ערך ב' נהר ל"ג) כי מה שרואה את הצדיק עושה רושם להחזירו למוטב, והא ראה מהא דכתב (ויק' ט"ז) אל תפנו אל האילים, כי הסתכלות מוזיק, וידיעות הפכים בשוה. וזה שאמר ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל, ר"ל שמצד שראו אותו בעיניהם נפל עליהם פחד ומורא גדול, וזה שפירש רש"י ששיבר את הלוחות, הוא כנוי ללב, כדכתיב (משל"ג א) כתבם על לוח לבך, לעיניהם, שבראיה בעלמא שיבר לבביהם, עכ"ד.

ובייטב לב (פ' תשא) פי' בזה הגמרא (עירובין ג:) דאמר רבי האי דמחודגא מחבראי דחזיתיה לרבי מאיר מאחוריה, ואילו חזיתיה מקמיה הוה מחודגא טפי. כי כח הראיה מזרוע, ומצוה לראות ולקבל פני אדם צדיק כי בזה ממשך אליו רוח קדושה, ואפילו כשרואה אותו מאחוריו מעליותא הוא, עכ"ד. ובייטב לב (פ' וברא) פי' מה שנאמר במשה רבינו ויראו מגשת אליו, כלומר שהיה להם יראה ה', מכח גשת אליו, כי קרן אור פניו, עכ"ד. (וכ"כ בתפארת שלמה פ' חיי).

ועל פי זה לפרש הגמרא (בבא בתרא טז) מרגליות טובה היתה תלויה בצאורו של אברהם אבינו, שכל חולה הרואה אותו מיד מתרפא. ולפי דרכינו יש לפרש כל חולה, היינו מי שהיה חולה נפש, הרואה אותו מיד מתרפא, כי

דברות קודש

מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ס"ג פרשת ויחי שנת תשס"ט לפ"ק

נתפרסם ע"י ועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הבטיטו על צוארו של אברהם אבינו היה ממשך אליו קדושה, וכמו שאמר רבי דחזיה לרבי מאיר מאחוריה, ועל אחת כמה וכמה מי שזכה לראות צורת קדשו של אברהם אבינו, אם היה חולה הנפש מיד מתרפא, שנחשור לעשות תשובה שלימה לפני הקב"ה ושב ורפא לו.

והנה כתב הרמ"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק ז"ע בהנהגות האדם (ס"א) כי חטאת נעורים של האדם מסמין עינו שכל יראה ולא יוכל לברר הלכה לאמיתה של תורה. וכמו כן בגלל החטאים נפסק ההשפעה בגשמיות, וכמו שכתב א"ז זללה"ה בישמח משה (פ' מקץ) לפרש הכתוב (תהלים ק"ב) הכפירים שואגים לטרף ולבקש מאל אכלם, כי הפוגמים באות ברית קודש מושכין ניצוצות הקדושות מנשמתן לתוך הטומאה, והנבראים מהניצוצות צועקים לפני ה' ומפרנס ית"ש, שישל מאביהם אשר בראם את הפרנסה הנקבצת לו וליתן להם די מחסורם, כי מי ביקש זאת מידו שיבראם. והנה מבואר במס' יומא (דף טו:) דיצרא דעבירה נקרא כפיר ואריה. וזה שאמר הכתוב הכפירים היינו אלו הנבראים שלא בקדושה הנקראים כפירים, שואגים לטרף שיתן להם פרנסתם, ולבקש מאל את אכלם של אותן בני אדם שבראם, עכ"ד.

ובזה יתבאר הכתוב וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גושן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד, כי כתב בדרך פקודין (פצוא א טז) דאפשר לקיים מצות פרו ורבו על ידי שמוליד שכליות חדשים בתורה, והיינו לחדש חידושים כפי חלקו בתורה, ובה מקיים מצות פרו ורבו שהם תולדות רוחניות, עיי"כ באריכות. וזה שאמר וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גושן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד, שקיימו מצות פרו ורבו בלימוד התורה וחיידושו חידושים לאמיתה של תורה, ולזה פי' בתרגום יונתן ויאחזו בה, ואחסינו בה אחסנת חקלין וכרמין, דכיון שעבדו את הש"י ותהנהגו בקדושה ובוטהרה, על כן זכו לשפע פרנסה, ונשפע להם השפעות טובות ברוחניות ובגשמיות.

ועל זה הסמך הכתוב ואמר ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, ללמדנו שכל זה היה רק בחיי יעקב אבינו, כי בחיים חיותו היה קדושתו חופף עליהם כל היום, והיו יכולים להסתכל בצורתו הקדושה, שופריה דיעקב מעין שופריה דאדם קדמא, ועל ידי זה היה נשפע מורא גדול לעיני כל ישראל, ואף שהיו בערות הארץ בתוקן, טומאת ארץ מצרים, היה להם חיים של תורה ויראת שמים בקדושה וברכה בהיותם במחיצתו של יעקב אבינו, והיו זוכים להביט בצורתו הקדושה של יעקב אבינו, ועל ידי זה לא באו לידי חטא, אלא היו יכולים לעסוק בתורה ביגיעה והתמדה ולחדש חידושים לאמיתה של תורה, וכד בבד זכו גם לחיים של פרנסה בריחה ובשפע רב.

אך משנפטר יעקב אבינו ושוב לא היו זוכים לראות צורתו הקדושה והיה חוסר כח הקדושה מצורתו של יעקב אבינו, נסתמו עיניהם ולבם של ישראל, העינים שזכו לראות צורתו של יעקב אבינו, נשבר לבם בקרבם על אשר שוב לא זכו לראות במו עיניהם צורתו של יעקב אבינו, וכיון שנפלו בני ישראל ממדרגת קדושתם התחילו לשעבדם, שהתחיל שעבוד הרוחני, וכמו שנאמר וימררו את חייהם בעבודה קשה, ואיתא בזה"ק (פ' פתח דף קג:) וימררו את חייהם בעבודה קשה, זו קושיא, בחומר דא קל

וחומר, ובלבנים, דא לבון הלכה, ובכל עבודה בשדה, דא ברייתא. כי בהסתלקותו של יעקב אבינו אבדו מתיקות והתמדת התורה, וכל הלימוד היה עולה להם בקישוי ובמרידות. וכמו כן התחיל שעבוד הגשמי שנשתעבדו בכונה למען ענותו בסבלותם, מלשון עניות, שאבדו שפע הפרנסה, וכל זה נגרם מחמת שנאבר כח הקדושה של יעקב אבינו ולא התנהגו בדרך הזה שהתנהגו בחיים חיותו.

ואנן מה נימא בימינו אלה אשר חיים אנחנו בטומאת ארץ מצרים, מדינה המלאה זימה כמעשה ארץ מצרים, וכל עוד שהיה לנו צדיקים וקדושים והיו יכולים להביט על צורתם הקדושה, היה זה עצמו סגולה בעדינו לשמור אותנו ולהכניס בנו יראת שמים למען תהיה יראת אלקים על פניכם לבלתי תחטאו, וזה עצמו היה מעורר לתשובה ולתיקון המעשים, אבל נכשיו אנן ימי דיתמי כי המה הלכו למנוחות, ובבא ימי השוכבי"ם אם כי מאמינים אנחנו באמונה שלימה בדברי אלקים חיים שגילה לנו האריה"ק שהימים הללו מסוגלים לתשובה ולמעשים טובים, מכל מקום אין אתנו יודע מה היא שיבה, שנזכה לתקן את שפגמנו, ובעוה"ר הולכים ונשקעים בעבירות יום אחר יום.

ואנו רואים בחוש העין כי בזמן האחרון נחלש מאד מצב הפרנסה אצל בני ישראל, ובדאי אינו מקרה כי הכל הוא מן השמים, ובעוה"ר מה שמצב הפרנסה הולך ומתמעט מיום ליום, הוא מחמת שמצב הרוחני הולך ומתמעט מיום ליום, שאינם שומרים כראוי על העינים ועל המחשבות, וזה גורם לעכב שפע הפרנסה מבני ישראל. ומכאן תוכחה מגולה לכל אלו המכניסים כלי הידוע כדי לסייע להפרנסה, אשר לא ידעו ולא יבינו הידורבה אותו כלי המכשיל את האדם בראיות אסורות הוא הוא הגורע ומפסיד הפרנסה, וזן הנה בעוכרינו להזיק אותנו הן ברוחניות מה שפוגמים על ידי זה ר"ל, ואפילו בגשמיות כדברי הישמח משה שזה גורע הפרנסה. ועכשיו בעמדינו בימי השוכבי"ם הזמן מסוגל שיתקנו מה שפגמנו, ויקבל כל אחד על עצמו לשמור על העינים ועל המחשבות, ויבכות זה שפייע לנו הקב"ה פרנסה בהרחבה גדולה ושפע ברכה.

עכ"פ בימינו אלה אשר נסתלקו כל הצדיקים הקדושים עובדי ה' עלינו לדעת שעכ"פ נשאר לנו כח התורה הקדושה, ועל ידי העסק בתורה יכולים להרגיש קדושת יעקב אבינו שפייע קדושה וטהרה, וכמו שאמרם חז"ל (תענית ה:) יעקב אבינו לא מת, ופרכינו שם וכי בכדי ספרו ספדניא ויחנטו חנטיא וקברו קבריא, ומשני מקרא אני דורש וכו'. ויש לפרש על פי המבואר בזה"ק (ויצא דף קמו:) כי יעקב אבינו הוא עמוד התורה. וכן נאמר (מלכ"א ט) תתן אמת ליעקב, רמו על תורת אמת. ולזה אמרו חז"ל יעקב אבינו לא מת, כי קדושתו נגווה בתורה הקדושה, ופריך וכי בכדי ספרו ספדניא ויחנטו חנטיא וקברו קבריא, הא חזינו דמת, לזה אמר מקרא"א אני דורש, שאם דורש מקרא ועוסק בתורה אזי יעקב אבינו לא מת, וקדושתו חופפת עלינו.

ובכן כל עוד שהיה יעקב אבינו בעולם הזה, מי שהיה מסתכל על צורתו היה יכול לשמור עצמו מן החטא, אבל לאחר פטירתו נשאר לנו הקול קול יעקב, וכח קדושתו נגווה בהתורה הקדושה, ומי שמסתכל בתורה הקדושה ועוסק בה יכול להרגיש הקדושה של יעקב אבינו, וכמו שבחיים חיותו השפייע יעקב אבינו קדושה וטהרה לכל מי שזכה להביט בצורתו, כמו כן בימינו אלה יעקב אבינו לא מת, כי מקרא"א אני דורש, וכל מי שעוסק במקרא משנה וגמרא ושו"ע הוא מוצא שם קדושתו של יעקב אבינו ויכול להנצל מן החטא, עומדים אנו בזמנים קשים אשר בני ישראל צריכים לישועה בגשמיות וברוחניות שחלילה לא יטמעו בתוקן טומאת המדינה, ואין לנו עצה אחרת רק לעסוק בתורה כל אחד לפי ערך בחינתו, ועל ידי כח התורה יתעוררו לבבות בני ישראל לתשובה ולמעשים טובים.

